سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۱۳، مهر ۱۳۹۳، ۵۸۰-۵۷۹

معرفی شبکه بهبود کیفیت و شفافیت پژوهش‌های سلامت

Introducing the Enhancing the Quality and Transparency of Health Research Network

محسن رضائیان[۱]
M. Rezaeian

در چهار سخن سردبیری شماره‌های پیشین، خوانندگان، داوران و نویسندگان فرهیخته مجله را با چهار دستورالعمل مهم در چاپ و انتشار انواع مقالات علمی یعنی بیانیه کانسورت (CONSORT statement)[۱]، بیانیه پریزما(PRISMA statement) [۲]، بیانیه استروب(STROBE statement) [۳] و بیانیه استارد(STARD statement)[۴] آشنا کردیم. این بیانیه‌ها که هر یک توسط تیمی از محققین و دانشمندان مرتبط به رشته تحریر در آمده‌اند به ترتیب، حاوی دستورالعمل‌هایی برای چگونه گزارش نمودن نتایج کارآزمایی‌های تصادفی شده، مطالعات مروری، مطالعات مشاهده‌ای و مطالعات مربوط به دقت در آزمون‌های تشخیصی می‌باشند.

از میان این بیانیه‌ها، بیانیه کانسورت که برای اولین بار در سال ۱۹۹۶ میلادی منتشر شد قدیمی‌ترین دستورالعمل موجود می‌باشد. در فاصله سال‌های ۱۹۹۶ تا سال ۲۰۱۳ میلادی، تعداد دستورالعمل‌های منتشر شده محدود به چهار مورد فوق نبود، بلکه این تعداد با رشدی تصاعدی به عدد ۲۰۰ رسید تا پژوهشگران را در گزارش انواع مطالعات موجود راهنمایی نمایند.

افزایش روزافزون این بیانیه‌ها، نیاز مبرم به یک شبکه علمی را به منظور کنترل و تأیید آن‌ها ایجاد می‌کرد. از همین‌رو، شبکه "اکوآتور" یا شبکه بهبود کیفیت و شفافیت پژوهش‌های سلامت Enhancing the Quality and Transparency of Health Research (the EQUATOR) Network با آدرس اینترنتی (http://www.equator.network.org) تشکیل شد تا عهده‌دار این وظیفه مهم گردد [۵].

این شبکه، دستورالعمل‌های چاپ و انتشار مقالات علمی را شامل بیانیه‌هایی می‌داند که با استفاده از سیاهه (Checklist) و نمودار جریانی (Flow diagram) حداقل گویه‌های مورد نیاز برای بیان شفاف مطالعات مربوط به سلامت را دربر گرفته باشند. در عین حال، استفاده از این بیانیه‌ها نباید منجر به محدودیت در خلاقیت نویسندگان گردد.

۱- استاد گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
تلفن: ۳۴۲۶۴۰۰۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۴۲۵۵۲۰۹-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-10]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1393.13.7.7.0]

خوانندگان، داوران و نویسندگان محترم مجله دانشگاه با مراجعه به وبگاه این شبکه نه تنها می‌توانند با آخرین دستورالعمل‌های مربوط به انتشار و چاپ مقالات علمی در حوزه سلامت آشنا شوند، بلکه با مثال‌هایی نیز آشنا می‌گردند که چگونگی استفاده از این دستورالعمل‌ها را در فرایند داوری مقالات نشان می‌دهند.

References

[1] Rezaeian M. How to Report Randomised Trial Studies. *J Rafsenjan Univ Med Sci* 2013; 12 (5): 331-2

[2] Rezaeian M. How to report systematic reviews and meta- analyses. *J Rafsenjan Univ Med Sci* 2013; 12(2) :87-88

[3] Rezaeian M. How to Report Observational Studies. *J Rafsenjan Univ Med Sci* 2013; 12 (6) :415-6.

[4] Rezaeian M. How to report studies relevant to diagnostic accuracy. *J Rafsenjan Univ Med Sci* 2013; 12(9) :679-80

[5] Vandenbroucke JP. STREGA, STROBE, STARD, SQUIRE, MOOSE, PRISMA, GNOSIS, TREND, ORION, COREQ, QUOROM, REMARK, CONSORT: for whom does the guideline toll? *J Clin Epidemiol* 2009; 62(6): 594-6.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-10]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1393.13.7.7.0]